HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אחת היא. משמעות שתיהן בין ביד בין בכלי: **מבני חברן.** לכתיב (ויקרא כח) לא יקרבו קרובי אשה גבי לחמו של כהנים: **דכי כתיב קרא.** גבי לחברן: **נשתוק קרא.** מהך ג"ש גבי ישראל: **ברשאם.** לחמור של כהנים מה ת"ל לדלפי שנאמר בישראל בין עיניכם משמע שמיהן בין ביד בין בכלי: **ומה להלן.** בישראל על מת להתם כתיב למת: **ג"כ.** ללהך מילתא לחודה אתא: **נשתוב.** בתרוייהו קרא מאי קראה הוה ליה כג"ש ילמיד למילתא דאתיא מכללא: **ספילין גופייהו מהכא גמירי.** כלומר ההיא ג"ש דבין עיניכם מיבעי ליה למגמר מקום תפילין מהכא תימא בין ע עיניכם ממש דהיינו על פדחתו אלא ילף מבין עיניכם דקראה דמקום שער דבלאו מקום שער לא משכחת קראה והיינו למעלה מפדחתו: **וכין לאחיך וכין לרגלו.** דנפקא להו פטורא דנשים מקראי אחריני בנים אתם אתי דרשי: **וכ"ש סכלי הוא דמקרו בני.** כשאין בהם אלא שעות הוא למיקרו בנים אבל כשהם רשעים לית בהו אימעוטא לא מקרו בנים: **משחיתים.** להיינו עבודה זרה דכתיב (דברים ד) פן תשחיתון ועשיתם ע פסל וגו' ע: **בני מעלית לא מקרו.** עוד לעולם ת"ש. להדרי מקרו בני אל מי ע"י תשובה: **מתני' הממיכות וכו'.** מינה קומכא ומינה מניפה ומינה מגפת מנחה ומפילו היכ כהנת אין העבודה כשרה בה להגיש מנחה בקרן מערבית דרומית כמשפטה לתניין לה בפ"ג דסוטה (דף יד:) ומינה קומצת ומקטרת ומינה מולקת עוף ומינה מקבלת דס ומינה מזה דס מטמא העוף חוץ מסוטה וגזילה שהם מניפות מנחתן בעלמן אין כהנות אין ישראליות שמנחתן טעונה תנופה בבעלים ובגמ' יליף לה: **גבו' אל בני ישראל.** דויקא וכתיב בהאי עניינא ומסך ידו: **דבר אל בני ישראל והניף.** גלו את אהרן המקריב את זבח שלמיו וכתיב בהאי עניינא ו והניף: **הקרב אופה.** מהאי קרא נפקא לן הגשה בפ"ג דסוטה (שם:): **ליפקה מניקה להקטרה.** והא מעיטא נשים מהקטירו אומו בני אהרן: **אי** לאו ג"ש ה"א הפסיק הענין. ות"ת היכי תיקו מדעתין למימר הכי הא מפקינן לעיל (דף לה:) מפתא שחיטה בצפון ולא אמר דקראה שכתוב בפרשה לתשובה קודם לו תמחית הפסיק הענין לפחות זקן וכ"ש דקאי מקראי שהיו לתשובה בפרשה מ קרובה יותר לבני אהרן דכתיב בפרשה ועוד קשה דת"ק דממנינן היכי פליג מקראי דקאמר בתמורי מון מבל תקיף ובל תשחית ולא קאמר ובל יקרבו והא לפילו ס מפתא אמר לעיל דקאי לבני אהרן דכ"ש דקאי מקראי דקרובה לבני אהרן ו"ל דסד"ת דגבי קראי דלעיל"ג שהיו קרובה לבני אהרן דכתיב (דברים יד) כי עם קדוש אתה למרבה נשים ולפילו בישראל ומפרש בגמרא ללא הפסיק הענין: **אם כן ליכתוב קרא קרח.** פי' ולימן את שאמור של זה בזה הוה מפקי במה מצינו ולי משום לריבה בהו מצות יתירות אלא אחת ת"ל לחייב על כל אחת ואחת בראשם מה ת"ל לפי שנאמר [1]לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת יכול לא יהא חייב אלא על בין העינים מנין לרבות כל הראש תלמוד לומר בראשם לחייב על הראש כבין העינים ואין לי אלא כהנים שריבה בהם הכתוב מצות יתירות ישראל מנלן נאמר כאן קרחה ונאמר להלן קרחה מה כאן חייב על כל קרחה וקרחה וחייב על הראש כבין העינים אף להלן חייב על כל קרחה וקרחה [2]וחייב על הראש כבין העינים ומה להלן על מת [3]אף כאן על מת א"כ נכתוב קרא קרח מאי קרחה שמעת מינה תרתי רבא אמר היינו טעמא דאיסי דיליף בין עיניכם מתפילין מה להלן נשים פטורות אף כאן נשים פטורות ורבא מאי טעמא לא אמר כאביי קרח קרחה לא משמע ליה ואביי מאי טעמא לא אמר כרבא אמר לך תפילין גופייהו מהכא גמר לה [4]מה להלן מקום שעושים קרחה בגובהה של ראש אף כאן [5]מקום הנחה בגובה הראש ובין לאביי ובין לרבא האי בנים אתם מאי דרשי ביה האי מיבעי ליה [6]לכדתניא בנים אתם לה' אלהיכם בזמן שאתם נוהגים מנהג בנים אתם קרוים בנים אין אתם נוהגים מנהג בנים אין אתם קרוים בנים דברי ר' יהודה רבי מאיר אומר בין כך ובין כך אתם קרוים בנים שנאמר [2]בנים סכלים המה ואומר [3]בנים לא אמון בם ואומר [4]זרע מרעים בנים משחיתים ואומר [5]והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי מאי ואומר וכי תימא סכלי הוא דמקרי בני כי לית בהו הימנותייהו לא מיקרו בני ת"ש ואומר בנים לא אמון בם וכי תימא כי לית בהו הימנותא הוא דמיקרו בנים כי פלחו לעבודת כוכבים לא מיקרו בנים ת"ש ואומר זרע מרעים בנים משחיתים וכ"ת בנים משחיתים הוא דמיקרו בני מעלייא לא מיקרו ת"ש ואומר והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי:

מתני' [7]הממיכות [8]והתנופות וההגשות [9]והקבלות והזאות והנותן מהם [10]סוטה [11]ונזירה שהן מניפות: גמ' [12]סמיכות דכתיב [6]דבר אל בני ישראל [7]וסמך [8]בני ישראל סומכים ואין בנות ישראל סומכות: תנופות: [8]דכתיב [9]דבר אל בני ישראל והניף [10]בני ישראל מניפין ואין בנות ישראל מניפות: הגשות: דכתיב [9]וזאת תורת המנחה הקרב אותה בני אהרן ולא בנות אהרן: קמיצות: דכתיב [10]והביאה אל בני אהרן וקמץ בני אהרן ולא בנות אהרן: הקטרות: דכתיב [11]והקטירו אותו בני אהרן בני אהרן ולא בנות אהרן: המליקות: דכתיב [12]ומלק[ו] והקטיר איתקש מליקה להקטרה: הקבלות: דכתיב [13]והקריבו בני אהרן ואמר מר והקריבו

ס"ג

סמיכה כשרה בנשים להכי ליכתוב ליה לימעוטי ומנופה נמי [ה] ליכתוב למעוטי משום דלמשכן מנופה לכשרה בנשים כדמפרש לקמן [ו]: מון

שצג א מיי' פי"ב מהל' עו"ג הל' טו טוש"ע י"ד סי' קמ"ג קפ פעיף י:
שצד ב ג מיי' שם טור ש"ע שם סעי' ט:
שצה ד [מיי' פ"ד מהל' תפילין הל"ג טוש"ע או"ח סי' מ פעיף טו]:
שצו ה מיי' פ"ג מהל' מעשה הקרבנות הל' ג טמג עמין קפג:
שצז ו מיי' שם פ"ט הלכה טו:
שצח ז מיי' פ"ע מהל' סוטה הלכה טו ופ"ו מהלכות מעשה הקרבנות הלכה טו:
שצט ח מיי' פ"ג מהל' מעשה הקרבנות הלכה טו ופ"ח מהל' מזיחת הלכה ד:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה הקבלות וכו' וא"ת אמאי אצטריך. ע' נ"מ ס"ס פ' תמוד ד"ה בני הכהנים:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הקבלות וכו' וא"ת אמאי אצטריך. ע' נ"מ ס"ס פ' תמוד ד"ה בני הכהנים:

מוסף תוספות

א. הא אביי גופיה אמר לעיל דמפאת פאת וכו'. רמב"ן. ב. ריי"ל דקסבר לא נאמרה גז"ש. תוס' הרא"ש. ג. דנהי דנשים פטורות ב"ע שהזמן גרמא מכל מקום משום הכי לא מפסלא עבודה באשה מידי דהוה אמילה דאיכא למ"ד בפ"ב דע"ז (כז.) דכשרה באשה אע"פ שאינה אלא ביום. שם. ד. דהוה מצ"ע שהזמ"ג דאינה אלא ביום דומיא דשחיטה דהא בעינן תיכף לשחיטה שחיטה. שם. ה. [ד]אינה אלא ביום כדאיתא בסוף פ"ב דמגילה (כ:). שם.

מוסף רש"י

ת"ל קרחה. דקרא ימיל הוה (מכות כ:). **הפסיק הענין.** ולא קאי בני אהרן אלא לתומאה לחוד שים הפסק בנשים כגון לה יטמא (לעיל לה:). **מיבעי ליה לבדתניא.** ניתן את הממור על זה בזה ועל זה מה וכיון לתיכא לאוקמי לג"ש לחכי לא מלרכה למעוטי בנות הוא"ל והפסיק הענין (לעיל לה:). **בראשם מה ת"ל.** לאו דוקא קאמר ליה לחכי ולחי מיעטיך משום דהוה ממינא קראה כל דהו, אלא מילרכ קא לרים ליה בראשם משמע כל הראש שלפי שנאמר בני. תתגודדו. ביאל"ד כתיב, ולא יקראו בהאים (שם). **על בין העינים.** בראש (שם). **ממור לפדחת** (שם). **ואין לי.** לחייב על כל הראש, **אלא כהנים.** להסוף בהאים כתיב (שם). **מקום שעושים קרחה.** שיש בו שער ושם מורטו עושה קרחה (מנחות לז:). **בנים לא אימן בם.** לשון ויהי אומן [אסתר ב] ד"ת אמון לשון אמונה כתרגומו אמרי ויהי ונעשה ונשמע ולשעה קלה נטלו שבועתם ועשו ענל (דברים לב ב). **בנים משחיתים.** בניס היו להקב"ה ונקפו למשמיתים (ישעיה א ד). **דבר אל בני ישראל וסמך.** מלס כי יקריב מכס קרבן לה', וכתיב בהאי עניינא וסמך (חגיגה טז:). **ואין בנות ישראל מניפות.** הן עלמם אלא כהן (מנחות טה:). מניף לה כהן לחודיה (שם).

עצג א מיי' פי"ב מהל' עו"ג הל' טו טוש"ע י"ד סי' קמ"ג קפ פעיף י:
שצד ב ג מיי' שם טור ש"ע שם סעי' ט:
שצה ד [מיי' פ"ד מהל' תפילין הל"ג טוש"ע או"ח סי' מ פעיף טו]:
שצו ה מיי' פ"ג מהל' מעשה הקרבנות הל' ג טמג עמין קפג:
שצז ו מיי' שם פ"ט הלכה טו:
שצח ז מיי' פ"ע מהל' סוטה הלכה טו ופ"ו מהלכות מעשה הקרבנות הלכה טו ופ"ח מהל' מזיחת הלכה ד:

תורה אור השלם

1. בָּנִים אַתֶּם לַיי אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגֹּדְדוּ וְלֹא תְשִׂימוּ קָרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לָמֵת:
דברים יד א
2. כִּי אֱוִיל עִמִּי אותי לֹא יְדָעוּנִי בָּנִים סְכָלִים הֵמָּה וְלֹא נְבוֹנִים הֵמָּה חֲכָמִים הֵמָּה לְהָרַע וּלְהֵיטִיב לֹא יָדָעוּ:
ירמיהו ד כב
3. וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם אֶרְאֶה מָה אַחֲרִיתָם כִּי דוֹר תַּהְפֻּכֹת הֵמָּה בָּנִים לֹא אֱמֶן בָּם:
דברים לב כ
4. הוֹי גּוֹי חוֹטֵא עַם כָּבֵד עָוֹן זֶרַע מְרֵעִים בָּנִים מַשְׁחִיתִים עָזְבוּ אֶת יְיָ נִאֲצוּ אֶת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נָזֹרוּ אָחוֹר:
ישעיהו א ד
5. וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִמַּד וְלֹא יִסָּפֵר וְהָיָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יֵאָמֵר לָהֶם לֹא עַמִּי אַתֶּם יֵאָמֵר לָהֶם בְּנֵי אֵל חָי:
הושע ב א
6. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיְיָ מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת קָרְבַּנְכֶם:
ויקרא א ב
7. וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו:
ויקרא א ד
8. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמַּקְרִיב אֶת זִבְחוֹ שְׁלָמָיו לַיְיָ יָבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ מִזִּבְחֵי שַׁלְמָיו:
יְדָיו תָּבִיאֶינָה אֶת אִשֵּׁי יְיָ אֶת הַחֵלֶב עַל הֶחָזֶה יְבִיאֶנּוּ אֶת הֶחָזֶה לְהָנִיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְיָ:
ויקרא ז כט-ל
9. וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה הַקָּרֵב אֹתָהּ בְּנֵי אַהֲרֹן לִפְנֵי יְיָ אֶל פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ:
ויקרא ו ז
10. וְהֵבִיאָה אֶל בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְקָמַץ מִשָּׁם מְלֹא קֻמְצוֹ מִסָּלְתָּהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת אַזְכָּרָתָהּ הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ:
ויקרא ב ב
11. וְהִקְטִירוּ אֹתוֹ בְּנֵי אַהֲרֹן הַמִּזְבֵּחָה עַל הָעֹלָה אֲשֶׁר עַל הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ: ויקרא ג ה
12. וְהִקְרִיבוּ הַכֹּהֵן אֶל הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְנִמְצָה דָמוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא א טו
13. וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְיָ וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ויקרא א ה